

יהדות באהבה

נכון לעכשיו

73 שנה למדינה - ברוב עם הדרת מלך

הנביא יחזקאל מתאר בפרק לו את תהליך הגאולה של עם ישראל בהדרגה. שלב ראשון - קיבוץ הגלויות ככתוב: "ולקחתי אתכם מן הגויים וקיבצתי אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם". גם חז"ל, (סנהדרין צח א), בתשובתם לשאלה מהו הסימן לקץ הגלות, מציינים את קיבוץ הגלויות ופריחת הארץ, ככתוב: "אמר ר' אבא אין לך קץ מגולה מזה, שנאמר 'ואתם הרי ישראל ענפיים תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא' (יחזקאל לו, ח)".

אחרי קיבוץ הגלויות ופריחת הארץ, כבימינו אלה, יבוא שלב של הטהרה הלאומית, וגם הוא יבוא בהדרגה ככתוב: "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גילוליתם אטהר אתכם". כל אותן ההשפעות של הגלות שדבקו בנו בהיותנו בין הגויים, אשר הביאו לידי התבוללות וחולשה ולידי פירוד ומחלוקות ושנאת חנם - ניטהר מהם בע"ה. ישראל בגלות משולים לאבן טובה שנתלכלכה בבוע ובלכלוך. ובארץ ישראל ניטהר על ידי שיבה לתורה ולמסורת ישראל. השלב הבא של התיקון הרוחני "ונתתי לכם לב חדש ורוח חדש אתן בקרבכם והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר". הלב החדש והרוח החדשה יהפכו את לב האבן שאין בו רגישות לזולת ורגישות בכלל, ללב רגש ורגיש, ללב טוב, שישפיע על חיי הפרט, המשפחה והאומה כולה.

ובשלב השלישי נאמר: "ואת רוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר בחקי תלכו ומשפטי תשמרו ועשיתם", דהיינו, נקיים את התורה ומצוותיה ותתקיים בנו הנבואה: "וישבתם

בארץ אשר נתתי לאבותיכם והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלקים... והושבתי את הערים ונבנוו החרבות והארץ הנשמה תעבד... וידעו הגויים אשר ישארו סביבותיכם כי אני ד' בניתי הנהרסות, נטעתי הנשמה, אני ד' דיברתי ועשיתי".

באותם הימים עם ישראל היושב בארצו יתרבה ריבוי טבעי עצום ככתוב "כה אמר ד' אלקים עוד זאת אדרש לבית ישראל לעשות להם, ארבה אתכם כצאן אדם... תהיינה הערים החרבות מלאות צאן אדם וידעו כי אני ד'".

נכון לעכשיו, בבואנו לחגוג ששים למדינת ישראל עלינו להתבונן ולראות עין בעין את המציאות שאנו חיים בה דרך חזונו של נביאי ישראל בכלל, וחזונו של הנביא יחזקאל בפרט. אשרינו מה טוב חלקנו וגורלנו שאנו נמצאים בעיצומו של תהליך קיבוץ הגלויות - מיליוני יהודים חיים כבר בארץ, ועוד מיליונים יגיעו הביתה בע"ה, הארץ פורחת ומתפתחת בצעדי ענק מבחינה כלכלית, מבחינת תשתיות ובניית ערים ויישובים - כל זה כהכנה לשלב הבא - יציקת תוכן רוחני וערכי לבית הלאומי שיבוא כאמור על ידי טהרה, לב חדש ורוח חדשה, שהם ביטויים לתשובה הגדולה שתאפיין את הדורות הבאים עלינו לטובה, שאת ניצניה אנו רואים כבר בדורנו, בהתעוררות ובכבוד שנותנים לתורה ולמסורת רוב עם ישראל. צימאון זה יילך ויגדל ככל שנתקדם במעלה הדרך לגאולה השלמה. כאשר נזכה ורוב עם ישראל יחיה בארץ ישראל, יחול שינוי גדול מאוד במצב הרוחני והמוסרי של עם ישראל ויותר ויותר יתגלה לעין כל שה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה. ויתקיים בנו "והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

בברכת חג עצמאות שמח,
בציפייה לישועה השלמה

לך הנני ב'א

2 השפה של עם ישראל
// הרב **און טרבלסי**
מן הכלל אל הפרטים
ממשנת הרצ"ה // הרב **דוד לנדאו**

3 מצמיח קרן ישועה
אורות הרב קוק // הרב **ירום אליהו**
על מה חושבים בזמן הצפירה?
הרב **חגי לונדין**

4 מקום מעל השמש
בשביל הנשמה // הרב **ליאור לביא**

5 עצמאות לנפש
// ד"ר **מיכאל אבולעפיה**

6 נישואין בצל קשיי קשב וריכוז
זוגיות // **אסתר אברהמי**

8 מלחמת עולם
הרב **שלמה אבינר**

לְמוֹרָה וְלַתְלֵמִיד

אתר בתי הספר של ערוץ מאיר לילדים

תוכן עשיר ומגוון לבתי הספר לשימוש בכיתה ובלימוד מרחוק

חדש! חדש! חדש!
מבית ערוץ מאיר לילדים

ערוץ מאיר לילדים
לגדול באהבה

הדיבור הם לא היו אומרים הרבה. הם היו מדברים את מה שבתוך נפשם. זוהי עיסוק בפעולות וצרכים גופניים, כמו דיבור על סכנות או איסוף מזון. ובשביל שיחה כזו אין צורך בכוח הדיבור.

וכפי שהדיבור מייחד את האדם פרטי, כך גם הוא מייחד את האומה. צמד המילים "אומה ולשון" כרוכים ביחד. בברכות קריאת שמע אנו אומרים "ובנו בחרת מכל עם ולשון". ובקידוש לרגלים "ובחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון". מסביר הרצי"ה שהלשון שהאומה מדברת בה מבטאת את אופייה הפנימי והלך חייה. לכן "מעלת הקודש של בחירת ישראל מכל העמים מופיעה היא בהתרוממותה מכל הלשונות". אם כן השפה של האומה חייבת להתאים למהותה הפנימית. כפי שה' הוא טוב לכל, כך גם האומה הישראלית שהיא הגילוי האלוקי בארץ, אמונה על הופעת הטוב בעולם. וכיוון שכך גם הלשון, השפה שבה מדברת האומה, חייבת להיות לשון טובה שנאמנת למהותה הפנימית. לשון הרע מתנגדת אפוא לאופייה העצמי של האומה. מזה מובן שהתוצאה של לשון הרע היא חוסר חיים שנרשמת בגופו של המצורע כעור מת. וכן מובן הריחוק החריף של המצורע שיוצא החוצה ממחנה ישראל. כי זה לא שייך ולא מתאים לשפה הישראלית שהיא שפה של דיבורים טובים. תוצאה נוספת של לשון הרע היא מביאה גלות על ישראל. אחת הסיבות לשעבוד בגלות מצרים הייתה לשון הרע. כשמשוה הבין שהתגלה המעשה שהרג את המצרי הוא אומר "אכן נודע הדבר". מסביר המדרש שמושה היה מהרהר בליבו במה ראיים ישראל להיות משועבדים יותר משבעים אומות, ואמר "נודע הדבר" - שיש בהם בעלי לשון הרע.

מתוך כך אפשר להבין שהזהירות מלשון הרע וההתרכזות בשפה שעוסקת בטוב, מרחיקה אותנו מהגלות ומקדמת את תהליך התחיה והגאולה. ככל שהופעת הלשון העצמית הישראלית תלך ותגדל כך תגדל עמה הופעת הצורה הפנימית הנכונה של עמ"י. הרצי"ה¹ היה אומר שלא לחינם נשלח אלינו החפץ חיים בדורות האחרונים, שהייתה לו נשמה כלל ישראלית והיה שליח ממרום בדורות הגאולה לכתוב ספר שמברר את קדושת הדיבור. טהרת הדיבור ושפה של דיבורים טובים, מתאימים לנו לפי מה שאנחנו באמת, לכן אחד הדברים בהם תלויה גאולתם של ישראל הוא הדיבור הטוב שלנו.

1. רש"י י"ד.
2. פרשת מצורע, ב.
3. לנתיבות ישראל אק"ב.
4. לנתיבות ישראל א, מב.

צרעת באה על לשון הרע. הגמרא בערכין (טו:) אומרת "זאת תהיה תורת המצורע- זאת תהיה תורתו של מוציא שם רע". קורבנו של המצורע ציפורים. "הוא עשה מעשה פטופטי דברים, לפיכך הוזקקו לטהרתו ציפורים שמפטפטין תמיד בצפצוף הקול". הצרעת ולשון הרע קשורים זה לזה, לכן **מתוך בירור עניינה של הצרעת אפשר ללמוד על חומרת לשון הרע.**

במדרש תנחומא² מובא שהראשון בעולם שהצטרע היה הנחש. הוא דיבר בפני חוה לשון הרע על ה': "מהאילן הזה אכל וברא את עולמו", לכן קולל בצרעת: "אמר לו הקב"ה אתה ספרת לשון הרע סופך ללקות בצרעת, שנאמר ויאמר ה' אלקים אל הנחש כי עשית זאת ארוור אתה מכל הבהמה. במה איררו? בצרעת, שנאמר כי צרעת ממארת היא. ואמר רב הונא, הסלעים שהן על הנחש היא צרעת". לפי המדרש, הטבעות הנמצאות על גופו של הנחש זו בעצם הצרעת שקולל בה. החטא הקדמון הביא מיתה על האדם וצרעת על הנחש, רואים מכך שבצרעת יש בחינה של מוות. ואכן מראה הצרעת בעור הוא לבן, כמו צבע גוף של מת שמאבד את כוח החיים שלו והופך להיות לבן.

בנוסף אנו רואים שהתורה החמירה מאוד עם המצורע. מבין הטמאים שיש בישראל המצורע מורחק יותר מכולם. טמא מת מורחק רק ממחנה שכינה, זב מורחק גם ממחנה לוייה אך מצורע מורחק משלושת המחנות, שכינה, לוייה ומחנה ישראל. התורה מעבירה מסר שמבחינה מסוימת המצורע בעל לשון הרע יוצא מכלל ישראל, וצריך להבין מדוע זה כך. מדרגות הבריאה בנויות לפי סדר דצחמ - דומם צומח חי מדבר. הדבר המבדיל בין האדם לשאר הברואים הוא הדיבור. הדיבור אינו רק אמצעי שרירותי טכני שעוזר לקשר בין אנשים שבינו זה את זה, אלא הוא הכלי שמבטא בצורה גשמית את עולם המחשבות והרצונות הפנימי של האדם. זו הסיבה שהדיבור מגדיר את מיוחדותו של האדם, משום שהוא מלמד שלאדם יש דעה ונשמה עם תוכן. אם בעלי החיים היו מקבלים את כוח

מן הכלל אל הפרטים

בפרשת שמיני הגענו לסיום מסכת המקדש, להשראת שכינה בישראל ולשכלול עניינו של כלל ישראל על ידי הבית של כלל ישראל. ענייננו אינו רק הופעת נשמת הפרט - הופעת העניין המוסרי האישי והפרטי, מפני שגם אצל אומות העולם ישנם יחידים גדולים וצדיקים, אלא ענייננו הוא הופעת נשמת האומה, של "עם זו יצרתי לי, תהליתי יספרו". עד כאן הטיפול האלוקי הכלל ישראלי: יציאת מצרים, מתן תורה ומשכן. ומכאן ואילך מופיעים פרטים: "וידבר ד' אל משה ואל אהרן לאמר אֶלְהֶם², אליהם, ליהודים ההם באופן פרטי, למסור להם הלכות הכשר והטרף בחייהם הפרטיים. זהו תוכנה של רוב פרשת "שמיני". ואז אנו מגיעים ל"תזריע-מצורע". התורה מדריכה את האדם בכל מצביו, היא כוללת את כל מצבי האדם שנמצא בגוף הזה, בעולם הזה: גם את האדם הבריא וגם את האדם החולה. לכתחילה האדם צריך להיות בריא, אבל לפעמים הוא אינו בריא. ודבר ד' - בורא האדם - מקיף את כל המצבים. בתחילת פרשת "תזריע" מופיעים מצבים נורמליים ששייכים לסדר

החיים: לידה ומילה, ואחר כך מופיעים מצבים לא נורמליים, שאינם הכרחיים: מחלות. וראש לכל המחלות: צרעת.

המלה "מצורע" מרמזת על מוציא רע, על מדבר לשון הרע. קיימות כל מיני חולשות פסיכולוגיות ופסיכולוגיות, אבל המחלה היסודית ביותר היא קלקול הדיבור. האדם הוא בריה מיוחדת, שעליה נאמר: "ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה"³. ורש"י מסביר שחיות האדם מתגלה ב"דעה ודיבור". הדעת והרגש, התוכן הפנימי שבאדם, מתבטאים על ידי כח הדיבור. על כן האדם הבריא הוא אדם שמדבר בבריאות. לעומת זאת, קלקול הדיבור הוא ראשית ויסוד לכל המחלות. בהקדמה לספרו, "החפץ חיים" מגדיר את המדבר לשון הרע בביטוי מיוחד: הוא מטמא את כח הדיבור שלו, ויתרה מזאת אף את כח הדיבור של כלל ישראל. טומאה היא טמטום וחולניות, והמדבר לשון הרע הוא אדם חולני בדיבורו. זה הכלל, ומתוך כך מופיעים פרטי הגוונים השונים של צרעת ונגעים. כשמופיע מצב פסיכופיסיולוגי חולני זה, יש

ממשנת הרצי"ה

הרב דוד לנדאו

צורך בטיפול מיוחד ממקור הקודש על ידי אנשי קודש. "זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והוא אל הכהן". המפתח הוא הסתכלות דקה באבעבועות האלה: "וראה הכהן". מתוך הפצת אור ממקור הקודש יש אפשרות של טיפול פרטי באיש פרטי. מתוך הבחנה מקדשית והרגשה עליונה של כהן עובד ד', מתברר מה קורה בפסיכופיסיולוגיה של האדם המדבר ומה צריך להיות הטיפול בו. התפיסה הזאת מתחילה מהנפש וממנה אל הגוף, עד כדי בירור מדעי אלוקי אמיתי והבחנה בין טומאה לטהרה. בפרשת "תזריע" מופיע תיאור המצב, ובפרשת "מצורע" הטיפול הרפואי של טיהור וכפרה⁴.

1. ישעיהו מ"ג כ"א.
2. ויקרא י"א א'.
3. בראשית ב' ז'.
4. ע"פ שיחות הרצי"ה ויקרא עמ' 3-92, 105-107.

אבות שנאמר הבו לה' בני אליהם" (אלו האבות), וכך על סדר זה כל השמונה עשרה. שם ה' במזמור, המקביל לברכת 'צמח דוד' הוא 'קול ה' יחולל איילות'. בחז"ל מצאנו שני תיאורים למהלך הגאולה הקשורים למילים איילת השחר. במסכת יומא כט נאמר על הפסוק, "למנצח על איילת השחר" - **מה אילה זו קרניה מפוצלות לכאן ולכאן אף שחר זה מפציע לכאן ולכאן**, ובירושלמי במסכת יומא, פ"ג, ה"ב, מסופר הסיפור המפורסם על ר' חייא רבה, ור"ש בן חלפתא שהלכו בבקעת ארבל וראו איילת השחר שבקעת אורה, אמר ר' חייא רבה לר"ש בן חלפתא, **"כך היא גאולתן של ישראל, בתחילה קמעא קמעא כל שהיא הולכת היא הולכת ומאירה"**. אמר לי הרב עוזי, לזה כיוון הרב קוק, **'צמח דוד'** - זו ברכת צמח דוד, שהיא כנגד **'קול ה' יחולל איילות'**, ואמרנו שיש שתי איילות, אחת שמוזכרת בבבלי שקרניה מפוצלות וזה ביטוי לדרכי הגאולה המסובכים, ולכן זה מופיע בבבלי, זו תורת חוץ לארץ שהיא יותר מורכבת, ולזה כיון הרב באומרו **ואור ישועה וגאולה 'מתפצל'**. ואילו במילה **"מתפשט"** רומז הרב לאיילת השחר של הירושלמי שהולכת ומופיעה קמעא קמעא במהלך מסודר המתאים לתורת ארץ ישראל. והרב ממשיך לרמז לנו את כל זה במשפט **"כשחר פרוש על ההרים"**. השחר זו איילת השחר שהולכת ומופיעה בדורותינו. אמר לי הרב עוזי זצ"ל, אין לי ספק שמקורות אלו עמדו לנגד עיניו של הרב כאשר הוא כתב את המשפט הזה. כך העמיק הרב עוזי זצ"ל בביאור כתיב הרב קוק זצ"ל, והתווה דרך לרבים להבין את דבריו, ולהאיר את חיים לאור התורה הגואלת, להיות עם הפועלים עם אל, בצפיית השועה והופעתה בדורותינו.

בספר אורות בפרקים על מעלת ארץ ישראל כותב הרב קוק: **"פעולת רוח הקדושה הנקלטת בארץ ישראל פועלת היא תדיר..."**. כל אדם שמגיע לארץ ישראל קולט ממנה רוח של קדושה והיא שורה עליו בקביעות, כך שאפילו אם הוא מוכרח לצאת מהארץ, הקדושה שחלה עליו בארץ, מלקטת את בירורי הקדושה שנמצאים בחוץ לארץ וזה מוסיף השפעה של קדושה לאדם. ואמנם אנו רואים שאפילו הנבואה שהתחילה אצל הנביא בארץ, המשיכה גם בחו"ל, וכך דורשים חז"ל (מועד קטן, כה) את הפסוק בתחילת יחזקאל, **"היה דבר ה' אל יחזקאל בארץ כשדים"**. למה היה דבר ה' אליו בארץ כשדים? כי היה לו כבר דבר ה' בארץ ישראל.

הסימן לקליטת הקדושה של הארץ מתבטא ב-עד כמה קשה לאדם להיות בחוץ לארץ, **"כל מה שקשה יותר לסבול את אויר חוץ לארץ, כל מה שמרגישים יותר את רוח הטומאה של אדמה טמאה, זה סימן לקליטה יותר פנימית של קדושת ארץ ישראל"**. הרב מסביר, שככל שהאדם מרגיש זרות בחו"ל זה מעורר צפיית ישועה ועומק תשוקת קודש של חיבת ציון, וכאשר תשוקה זו מתעוררת בלב אדם אפילו יחיד, זה עושה פעולת נביעה מעיינית לכלל כולו והישועה הולכת וצומחת, מסיים הרב **"צמח דוד הולך ופורח, ואור ישועה וגאולה מתפצל ומתפשט, כשחר פרוש על ההרים"** (אורות עמ' יא).

מו"ר הרב עוזי קלכהיים זצ"ל, שהשבוע בט' אייר יחול יום פטירתו, ביאר לי את המשפט האחרון באופן נפלא. הגמרא במסכת מגילה ז' ע"ב, מלמדת שיש קשר בין 'מזמור לדוד' שאנו אומרים בקבלת שבת לבין תפילת שמונה עשרה. יש במזמור 18 אזכרות של שם ה', כנגד 18 הברכות, "מנין שאומרים

הרב חגי לונדין

על מה חושבים בזמן הצפירה?

- אנו זוכרים אותה באמת. כאשר אנו לומדים את תורתו של משה רבנו לדוגמה - הוא חי כביכול מחדש; כאשר אנו מצטרפים למפעלים החיוביים שהאדם זרע בעולם - מתרחשת "תחיית מתים" קטנה, כדברי חכמים: **"מה זרעו (של הנפטר) בחיים אף הוא בחיים"**; כאשר אנו בוחרים להיות אנשים טובים יותר לאור דמותם של הסבתא או הסבא ז"ל - נשמתם מלווה אותנו בכל רגע ורגע; כאשר אנו מתחברים לאידיאל שבעברו נפל הלוחם, אנו מתחברים להנצחה האמתית, אנו מתחברים לנצח.

על מה חושבים בזמן הצפירה? - על החיים הצעירים שנגדעו? על העיניים שלא יזכו לראות יותר את הפריחה באביב? מן הסתם כן. אבל אני מנסה באופן אישי להרהר למשל גם במילים שכתב בזמנו הרב קוק (אורות, המלחמה, ב): **"אנו מסתפקים בדורות הראשונים, המספרים בתורה, בנביאים ובכתובים, אותם הדורות שהיו עסוקים במלחמה, - והם הם הגדולים שאנו מתייחסים אליהם בידיות וגדלת-קדש. הננו מבינים, שהזיק הנשפתי הוא היסוד: אותו מעמד-העולם, המשך המאמר בעמוד 4 <**

באמצעות תמונה או אנדרטה; ככל שנפיק יותר סרטים שבהם מוזיקה מרגשת - כך נוכל להעמיק יותר את הזיכרון. יתרה מזאת, אם המטרה היא ל"שחזר" את הדמות, הרי ככל שהדיבור באזכרה יישא אופי פרטי יותר: מה הוא אהב ללבוש, איזה שחקן כדורסל נפלא הוא היה - כן ייטב. כאשר זו הנחת המוצא, דיבורים על המטרה שבעבורה נפל החייל, העקרונות הכלליים, האידיאליים - כל אלה נתפסים כחיוורים ומופשטים מדי בעבור בלוטות הרגש, ואז, כאשר סיבת המוות מתערפלת, הופך יום הזיכרון ליום של עצב לשם עצב, משהו בסגנון של "הנצח הוא רק אפר ואבק". כאב ללא מטרה. יום של דיכאון.

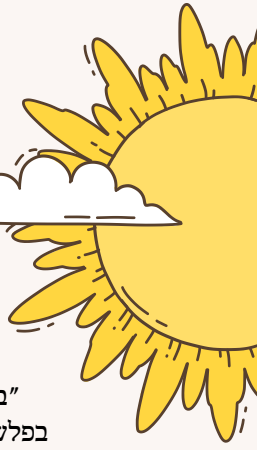
ביהדות, המדברת על חי נצח, ישנה תפיסה אחרת של זיכרון. זיכרון מלשון זכ"ר - הצד האקטיבי במציאות. הרצון לפעול ולהחיות את הדמות. הזיכרון החווייתי והפרטי הוא שער למשהו גדול הרבה יותר: ליכולת שלנו למלא את החלל שהותיר המת, חיים חדשים. ביהדות, בניגוד לתרבות האילית או היוונית, אין פסלים ואין אנדרטאות, אלא יש "נשמה". כאשר אנו מתחברים לחיים שהותירה אותה נשמה בעולם

בשבוע זה של תחילת חודש אייר אנו מציינים יחד עם השמחה על תקומתה של מדינת ישראל, את יום הזיכרון על אלה שבזכותם קמה המדינה - חללי צה"ל ונפגעי פעולות האיבה. על מה חושבים בזמן הצפירה של יום הזיכרון? על האובדן והשכול? על חייו של הלוחם שנגדעו כל כך מהר? בוודאי. אבל יש עוד הרבה מה לזכור ברגעים הללו. לזכור ולבכות.

בתרבות היוונית, הדרך לזכור דמויות היתה באמצעות פסלים. תרבות חומרנית מכירה רק בכאן ובעכשיו, ו"זיכרון" הוא לפעמים ניסיון נואש לשחזר את העבר, רצון "להקפיא" את הרגע שאלי אנו מתגעגעים, ולהתרפק עליו. זו מן הסתם הסיבה שמי הזיכרון תופסים משנה לשנה כיוון חווייתי יותר. אם הנחת המוצא היא שהקשר המקסימאלי שיש לנו כעת עם הנפטר הוא זיכרון רחוק, הרי ככל שנמחיש אותו יותר

מקום מעל השמש

ישראל - סיפור הצלחה

עדיין בפנינו. בהקדמה למהדורה השנייה שהתפרסמה כשש שנים לאחר המהדורה הראשונה, כתב נתיניו: "בתום מלחמת העולם השנייה לא היה ברור כלל וכלל שהעם היהודי ישרוד. כשליש מכל היהודים בעולם הושמדו בשואה. שני השלישים האחרים ניצבו מול סכנה כפולה - רדיפות מחד, והתבוללות מואצת מנגד... ללא מרכז פיזי ורוחני איתן, שיעצור את ההיטמעות הדמוגרפית והתרבותית, היה מספר היהודים מוסיף להצטמצם, והעם היהודי, אחרי ארבעת אלפים שנה של מאבק נואש על מקומו תחת השמש, היה עלול להיכנע לכוחות ההיסטוריה ולהיעלם בהדרגה מבמת הקיום. זה קרה לעמים רבים, וזה כמעט קרה גם לנו.

אבל זה לא התרחש. התמורה המכרעת בהיסטוריה היהודית התרחשה עם ייסודה של מדינת ישראל... "בעוד עשור או שניים (-כלומר, ממש כעת) יוגשם חלום הדורות - קיבוץ הגלויות. לראשונה מאז תקופת הבית השני יחיה רוב העם היהודי במולדתו (כפי שאכן מראים הנתונים שהובאו לעיל!). זו היא הערובה הטובה ביותר להמשך הקיום היהודי מול ההצטמקות המספרית של עמנו בתפוצות..."

לקראת סיום ספרו כתב: "אם נמתין תקופה ארוכה, מבטיחים לנו ההיסטוריונים, יעשו שיני-הזמן את שלהן ויכריעו את כולם, ללא יוצא מן הכלל. אבל היהודים מהווים חריג בחוקיות זו: הם ספגו מהלומות יותר מכל אומה אחרת, ואף על פי כן סירבו לגווע... כשביקש פרידריך הגדול מרופאו להביא לו ראייה לקיומו של האלוהים, היה מוכן להסתפק בתשובה: 'קיומם של היהודים הוא ההוכחה לקיומו של אלוהים'." (עמ' 400)

יום העצמאות, יום הולדתה של מדינת ישראל, מחייב אותנו למבט היסטורי עמוק ורחב. מתוך המבט הזה מתפרצת מעומק הלב הודיה עמוקה לה, על נס קיבוץ הגלויות ופלא תחיית מדינת ישראל ושגשוגה שזכינו להם בדורנו. כל אלה, מתוך מסירות נפשם של מיליוני יהודים לאורך הדורות עד עצם היום הזה.

"עד הנה עָזְרוּנו רַחֲמֶיךָ וְלֹא עָזְבוֹנוּ חַסְדֶיךָ, ה' אֱ-לֹהֵינוּ וְאֵל תַּשְׁשֵׁנוּ, ה' אֱ-לֹהֵינוּ, לְנֶצַח".

סוד מדרש התולדות
יוסף ויהודה

כרך שמיני מסדרת שיחות הרב יהודא ליאון אשכנזי (מיטו) - בה דן הרב זצ"ל במאפייני ובנשיות ההות היהודית-עברית המתחדשת, בתקופה של שיבת ציון ובבניית מחדש של ההות הלאומית כחות עברית.

עריכה ומקורות: חיים ווטנברג

ניתן להזמין בסלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה בדיני ספרים רח' אבן ישראל 3 ירושלים

כאלה ואחרים, מקומיים וזרים. הושמעו תחזיות על כך שישראל לא תשרוד מבחינה צבאית וביטחונית, לא את מלחמת השחרור, לא את מלחמת ששת הימים ובוודאי שלא את מלחמת יום הכיפורים. תחזיות שחורות ליוו אותה גם במלחמה שלא השתתפה בה, רק עמדה מנגד - מלחמת המפרץ הראשונה. תחזיות מרות ריחפו מעליה בעת פיגועי ההתאבדות, באינתיפאדה ובכל פעם שמוזכר הגרעין האיראני.

תחזיות דומות נאמרו על כך שהיא תיוותר ללא מקורות מים עקב היותה ממוקמת באזור מדברי למחצה ובעלת אוכלוסיה ההולכת וגדלה במהירות, ושהיא תמוטט כלכלית - תחזיות שונות כאלו התפרסמו לאורך כל שנות המדינה עד לימינו ממש. לאורך כל שנותיה פורסמו גם תחזיות על כך שהיהודים יהפכו בה למיעוט עקב הריבוי הטבעי הגבוה של הערבים. כולן התגלו כתחזיות שווא. המציאות מוכיחה כי ישראל, למרות הכל, משגשגת (מבוסס על הספר 'ישראל סיפור הצלחה', אדם רוטר ונגה קינן עמ' 17-18).

לכל הנתונים הללו אי אפשר שלא להוסיף את הפער העצום בין מצב הקורונה בארץ לבין המצב בעולם, ברוך ה'. בעוד אנו מתחילים לראות את האור בקצה הקורונה, בעולם מיליוני חולים מאובחנים מדי יום ועשרות אלפי מתים. ניהול המצב במקומות רבים נראה כאילו יצא משליטה.

ההוכחה לקיומו של אלוהים

לפני כעשרים וחמש שנה יצא הספר 'מקום תחת השמש', אותו כתב רה"מ בנימין נתיניו. לעניות דעתי זהו ספר שחובה לקרוא כדי להבין את ההיסטוריה היהודית, את פלא הקיום היהודי ואת התחייה בדורנו, לצד האתגרים שעומדים

"בעוד מאה שנים יהיו כפלשתניה חצי מיליון יהודים... לכן, הציונות הפוליטית היא אוטופיה בחזקת שלוש: חלום על אפשרות להקים מדינה יהודית על ידי החוק הבינלאומי, חלום על הגירתו לשם של חלק משמעותי של העם היהודי, וחלום על פתרון בדרך זו של גורל העם היהודי כולו" (שמעון דובנוב, היסטוריון ודמוגרף יהודי, מהמובילים לפני כמאה שנה, מתוך 'מכתבים על היהדות הישנה והחדשה' 1898).

בדבריו, שנכתבו בשנת התרנ"ח - 1898, ביטא דובנוב את מחשבתו, שהקמת מדינה יהודית היא מעשה חסר תוחלת. בזמן כתיבת דבריו אולי הם היו ריאליים ותואמים את המציאות, אך המציאות הממשית טפחה על פני נבואתו הקודרת. בשנת התשנ"ח - 1998 ישראל היתה בת 50, וחיו בה כ-4.7 מיליון יהודים, אשר היו כ-39% מהיהדות העולמית.

בשנה זו, התשפ"א, מספר התושבים היהודים עומד על 6.870 מיליון (73.9% מכלל האוכלוסייה), כה ייתן ה' וכה יוסיף, המהווים את הריכוז היהודי הגדול בעולם. עם שלפני מאה שנים בלבד 99% מבניו חיו מחוץ לגבולות ארצם ההיסטורית, החל לחזור למולדתו, ולמעלה ממאה שנים לאחר מכן, בשנת תשפ"א, קרוב ל-50% מהם כבר חיים בארץ אבותיהם, והשיעורים הללו גדלים בהתמדה.

תחזיתו של דובנוב התבדתה. ישראל קמה והיתה כנגד הסיכויים. אף פעם לא היה לה סיכוי - תמיד היא על סף הכחדה או היעלמות בפי מומחים

ודומיהם. דמויות שנאלצו להתמודד עם חיים מלאי מאבקים ושפיכת דם, אולם ידעו לשמור על עולמם המוסרי בתוך בית המטבחיים של המלחמה. דמויות שהיו לוחמים נחושים מצד אחד ואנשים טהורים, קדושים ועדינים, מצד שני. מדרגה שבימינו אנו זוכים לראות אותה קורמת עור וגידים ומוחשת בדמויות בשר ודם. ברגעי הצפירה, כאשר אני מגיע שם למילים "ואותן הנשמות התזקות חוזרות לחיות בנו פימי עולם" - אז אני נזכר גם בדמויות פרטיות, בגיבורים של ימינו, באותה רשימה כואבת של שמות, הגדלה משנה לשנה: שמות כמו יוני נתיניהו, דרור ויינברג ורועי קליין. נזכר בשביל מה הם נלחמו. נזכר ובוכה, נזכר ומתעודד.

הנצח הוא לא רק אפר ואבק, "הנצח הוא ירושלים", כתבו חכמי ישראל. אסור לשכוח זאת בזמן הצפירה.

המשך המאמר של הרב חגי לונדין מעמוד 3

שְׁהֵלָה בְּמִרוּצָתוֹ אֲזוּ, שְׁהֵיְתָה הַמְּלַחְמָה פֶּלֶךְ-כָּךְ נְחוּצָה בּוֹ, הוּא גָרַם לְהוֹפִיעַ אֶת אֱלֹה הַנְּשָׁמוֹת, שְׁהַרְגָשְׁתָּן הַפְּנִימִית בְּתֵכֶן שְׁלֵם הֵיְתָה. מְלַחְמָת קִיּוּמָם, קִיּוּם הָאֵמָה, מְלַחְמָת ד' הֵיְתָה בְּהַכְרָה פְּנִימִית. עֲזִיזִים הָיוּ בְּרוּחָם וְיָדְעוּ בְּעֵמֶק הַחֹשֶׁךְ לְבַחֵר בְּטוֹב וְלְסוּר מִן הָרַע, "גַּם כִּי אֵלֶיךָ בָּגִיא צְלֻמָּת לֹא אֵירָא רַע" (תהלים כג, ד). כְּשֶׁאָנוּ מֵתְבוֹנְנִים אֲלֵיהֶם, הַנְּנוּ בְּכָל הַהוֹפְעָה הַרוּחָנִית שְׁאָנוּ פֶּלֶךְ-כָּךְ שׁוֹקֵקִים לָהּ, מְשִׁתוֹקֵקִים לְאִמוּצָם, לְכַח הַחַיִּים הַחֲטוּב וְהַגְּבוּשׁ, הָאֵינָן וְהַמוּצָק, שְׁשָׁכְנוּ בְּקֶרְבָם, וּמִתוֹךְ תְּשׁוּקָה זו, כְּתִנּוּ הַרוּחָנִי מִתְאַמֵּץ וְכַח-גְּבוּרָתוֹ מִתְעַדֵּן, וְאוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת הַתְּזוּקוֹת חוֹזְרוֹת לְחַיּוֹת בְּנוּ פִימִי עוֹלָם."

השורות הללו מדברות על הגעגוע והרצון לחקות את דמויותיהם הקדומות של אבות האומה: אברהם, יצחק, יעקב, דוד המלך

איסור 'לא תחמוד': מחשבה או מעשה?

מבוא

סוגייתנו (ב"מ ה, ב) דנה בשאלה 'האם מי שחשוד על הממון הוא גם חשוד על השבועה?' הגמרא מביאה משנה בתחילת 'המפקיד' שאומרת ששומר חנים שלא רצה להישבע רשאי במקום זאת לשלם. אך רב הונא מגביל את הדין במשנה זו ומחייב שבועה כי חוששין שמא נתן עיניו בפיקדון (ב"מ לז, ב). הגמרא אצלנו שואלת כיצד ייתכן שמחייבים אותו בשבועה? והרי השומר חנים עבר על איסור 'לא תחמוד' ולכן אי אפשר להאמין לו בשבועה.

הגמרא מתרצת "לא תחמוד לאינשי בלא דמי משמע להו" בני אדם סבורים שהאיסור של 'לא תחמוד' הוא דווקא כאשר לוקחים את החפץ מבלי לשלם תמורתו, אך אם שילם עליו לא עבר על 'לא תחמוד'. ולכן, השומר-חנים לא נחשב חשוד על הממון כי בעיניו הוא לא עבר שום איסור ולכן הוא גם אינו חשוד על השבועה.

עלינו לברר מהו התוקף ההלכתי של תפיסת בני אדם את איסור 'לא תחמוד'? מהו גדר איסור 'לא תחמוד'? האם איסור 'לא תחמוד' הוא כאשר האדם חומד את החפץ של חברו ולא משלם תמורתו אלא גוזל אותו? או גם כאשר האדם משלם תמורת החפץ שאותו חומד?

מהו איסור 'לא תחמוד'?

מצינו שלוש שיטות עיקריות באיסור 'לא תחמוד' מן הקל אל הכבד:

א. במעשה פסול - לפי שיטה זו איסור 'לא תחמוד' לא חל כאשר החומד נתן כסף לבעלים עבור החפץ ולכן הגדרת איסור זה אינה במחשבה

כלל אלא רק במעשה פסול. אפילו שהאדם חמד את החפץ, הוא רק עובר על 'לא תחמוד' כאשר מממש את חמדתו במציאות באמצעים פסולים כגון שגזול את החפץ מבלי לשלם. אך אם שילם עבור החפץ הוא לא עבר על איסור זה (תוס' סנהדרין כה, ב ד"ה מעיקרא - בתירוץ הראשון).

ב. במעשה כשר - לפי שיטה זו איסור 'לא תחמוד' חל גם כאשר החומד נתן כסף לבעלים עבור החפץ ולכן הגדרת האיסור היא גם במעשה כשר. אפילו אם האדם שילם עבור החפץ הוא עדיין עובר על 'לא תחמוד', כי ברגע שמחשבת החמדה התממשה במציאות בכל דרך היא אסורה, אפילו אם היא לא התממשה באמצעים פסולים (כגון בגזילה), אלא בתשלום עבור החפץ. נציין שזו השיטה המרכזית לפי רוב הראשונים (תוס' ב"ק סב, א ד"ה חמסן; יראים קטו; החינוך יתרו לח; רמב"ם גזלה ואבדה א, ט).

ג. במחשבה - לפי שיטה זו איסור 'לא תחמוד' חל אפילו במחשבה (ראב"ע שמות כ, יד).

טיב המחשבות של האדם

הגמרא בקידושין אומרת שבדרך כלל אין מחשבה מצטרפת למעשה (אלא בע"ז), אך כאשר מדובר במחשבה "שעושה פרי" היא מצטרפת למעשה (מ, א). ואם כן החמדה היא כוח נפשי שעלול להביא למעשים שליליים כדברי ספר החינוך. אך אפילו אם היא מתממשת באמצעים כשרים, עדיין שורשה בחטא שהרי האדם צריך לפתח בתוכו שאיפות טהורות ולהבין שהקב"ה נתן לכל אדם את מה שמגיע לו ואין לחמוד דבר של הזולת שלא ראוי לו.

עצם זה שההלכה היהודית דנה על המחשבות של

סדרת 'גמרא באמונה' חלק ט'

נתן קוטלר

בני אדם וכן אפילו על מעשים כשרים שנובעים מתוך מחשבות לא ראויות - זהו חידוש גדול ובעל אמירה ערכית ואמונית עצומה. ובפרט שיש לטיב המחשבות של האדם השלכות הלכתיות כגון 'האם הוא נאמן בשבועה אם הוא חשוד על 'לא תחמוד'?' הרב הירש מסביר באופן מופלא את המשמעות שיש להלכה אמירה לא רק על המעשה הפסול, אלא גם על המעשה הכשר שנובע מחמדה וגם על המחשבות עצמן של החמדה: "תדע, כי איסור 'לא - תחמד' ו'לא תתאוה' הוא חותמו של הקדוש ברוך הוא המוטבע על חלק המצוות שבין אדם לחברו שבעשרת הדיברות. גם מחוקק בשר ודם יכול לצוות: 'לא תרצח' וגו'. אולם רק ה' יש בידו לאסור 'לא - תחמד' וגו' - ה' הבוחן כליות ולב, שלא רק המעשה גלוי לפניו אלא גם רחשי הלב והמחשבה... רק ביום שה' יהיה 'מלך על כל הארץ' ורצונו יהיה לחוק בקרב בני האדם, או אז ייסגרו שערי בתי הכלא ונסו יגון ואנחה מקרב הארץ."

לתגובות ולקבלת המאמר המלא: gemarabemunah@gmail.com

הציבור מוזמן לשיעור ייחודי המשלב למדנות ישיבתית עם עומק אמוני ושאלות קיומיות. השיעור מתקיים ב'יום' בימי רביעי בשעה 20:30 בע"ה. חפשו בנוגל: 'בית מדרש גמרא באמונה' (www.gemarabemunah.co.il). להצטרפות לקבוצה השקטה סריקו את הברקוד.

ד"ר מיכאל אבולעפיה

למה מנסים לשכנע אותנו, כדי שנדע לעצור, להתבונן, עמוק עמוק, להתבונן ולהחליט שאלו אינם הציורים שאברהם יצחק יעקב, משה, יוסף דוד ושלמה רצו להנחיל לנו. וכדי להעמיק את יכולת הזיהוי עלינו ללמוד תורה, לשמש תלמידי חכמים, לחיות בסביבה חיובית שמעודדת חשיבה עברית מקורית, סביבה שמעודדת שמירה על החושים והכוונתם למקום פנימי. סביבה שאינה מהללת את תרבות הדמיונות אלא להפך, סביבה תרבותית שמעודדת פיתוח של ציורים פנימיים יהודיים אותנטיים.

בחודש אייר, אנחנו מבינים שיום העצמאות, ל"ג בעומר ויום ירושלים, הם הציורים של הגאולה שעלינו לצייר במוחנו ולהפנים אותם, על מנת להביא את חג השבועות ובהמשך בעזרת ה' בניין בית המקדש. היום, העבודה הגדולה היא לגלות שאנחנו עצמאים, ללא שעבוד מלכויות, כלומר נדע לשלול השפעות זרות, על מנת לצייר ולחשוב טוב ונכון, כלומר עמוק, ולבנות את עצמנו מחדש.

עצמאות לנפש

לפעמים נראה כי האתגר הקשה ביותר בחיינו הוא לפתח את הקול העצמי, העצמאי, העוצמתי, הרחוק מהרעש החברתי, הסביבתי, ולגלות מהו הקול הפנימי שלנו הן כפרט והן כאומה.

ביום העצמאות למדינה אנחנו שואלים את עצמנו איך לבנות באמת עצמאות, גם עצמאות נפשית. מפסח ועד שבועות אנחנו בונים את העצמאות הנפשית בשתי דרכים: האחת, עבודה על המידות של הנפש, טוב הלב, ההתגברות, הביטחון וכד',

והשנייה קשורה למוחין, מוחין של גדלות, לחשוב יותר עמוק, יותר כללי, לצייר ציורים פנימיים, נעלים ואצילים יותר, של עצמך, של המשפחה שלך, של האומה.

משהו בחיינו (ולא מבחינה הלכתית) אומר לנו שאי אפשר לאחת בלי חברתה והן תלויות זו בזו. מחד, על האדם לעבוד על המידות שלו, שהמוח יהיה שליט על הלב. זו עבודה מוסרית, תודעתית,

של שינוי בתבניות התודעה, וזה הכרחי, אבל זה רק תנאי כדי לעבור לעבודה השנייה, עבודה של בניין המידות העליונות של הנפש על ידי לימוד התורה, כפי שאם אין תורה, אין דרך ארץ.

אם אין דרך ארץ, אין תורה (אבות ג, יז). המלאכה של הדור היא עבודה על המוחין. לא פחות ממה שיש לנו צורך בלחשוב טוב, עלינו ללמוד לחשוב מתוך גדלות נפש. זוהי עבודה קשה כי לרוב היא מצריכה שינוי חד מההשפעות הסביבתיות. למשל, התרבות המערבית מעסיקה הרבה אנשים שעבודתם היא לעצב את החשיבה שלנו על ידי יצירת אווירה מיוחדת וציורים מיוחדים שמנסים להחדיר לנו, למשל שנחשוב שקוקה קולה היא טעם החיים, או מי שבוחר באדם פלוני הוא כנראה לא מחובר ועוד כהנה וכהנה דפוסי חשיבה עם מסרים מעוותים מאוד, שכל מטרתם היא לעצב את המוחין של הדור כדי להיות עצמאי, עצמי, ועוצמתי, עלינו לזהות

נישואין בצל קשיי קשב וריכוז ב

בשבוע שעבר נגענו בסיפור של גיא ואילנה שמתמודדים עם קשיים של קשב וריכוז. (קיימים סוגים נוספים שלא ניגע בהם במאמר זה: קשיי קשב וריכוז שמוסחים בקלות. בצד שכנגד, ישנם אנשים עם קשיי קשב וריכוז בתוספת היפראקטיביות ואימפולסיביות שחיהם נעים כרכבת הרים סוערת. פעמים רבות זוגות כאלה מגיעים לגירושין, מכיוון שלא היו להם כלים להתמודדות נכונות).

בכל אדם, ישנה היכולת לבחור את חייו, להשפיע על המציאות שבה הוא חי, למצות את הפוטנציאל ולהצליח ולחיות חיים מאוזנים. למרות הקשיים, גם לאנשים בעלי הפרעות קשב וריכוז, יש היכולת לבחור את התייחסותם לבעיותיהם ולבחור את דרכי הפעולה.

גיא ואילנה חזרו אלי, לאחר שקיבלו את תוצאות האבחון שהמלצתי לבצע ושהתברר שאכן יש לגיא קשיי קשב

וריקוז (ADD ולא ADHD קשיים הכוללים היפראקטיביות ואימפולסיביות). המאבחן המליץ גם על טיפול תרופתי קל. הם נראו רגועים יותר. גיא אמר שעתה, לאחר קבלת התוצאות, הוא מבין יותר מהיכן נובעים קשייו לסיים טפסים וחשבונות חשובים, מאיפה הקושי לזכור ולשים לב לצורכי אשתו, מניין חוסר הארגון שלו וקשייו בריכוז והקשבה וכו'. "לכן אני לא מאשים את עצמי ואני רוצה עזרה ביכולת לשנות. אבל אני לפחות מבין שאני לא אדם רע, כמו שהרגשתי כל הזמן... והכי חשוב שאשתי היקרה מבינה שאני לא רע כלפיה, אלא שיש לי קשיים שאני מאד רוצה לעבוד עליהם..." אילנה שהקשיבה כל אותה עת, אמרה: "טוב שעשינו את האבחון, כי עכשיו המבט שלי כלפי גיא השתנה. אבל הבעיה קיימת ועם כל הרצון הטוב, איפה אני? איפה הצרכים שלי? אז מה, אז יש לו תירוצים טובים להמשיך ככה? עכשיו אני מרגישה עוד יותר חסרת אונים. כי אם זה לא תלוי בו, אז מה יהיה???"

תוך כדי שאילנה מדברת, גיא שמע את הרטט של הטלפון ומיד פתח לראות מי התקשר. אילנה הגיבה: "את רואה? הנה, זאת דוגמא למה שקורה בבית. זה מה שנותן לי הרגשה שלא איכפת לו ממני וגורם לי להתרחק ממנו רגשית". "אני לא מבין מה הבעיה... רק ראיתי שנייה, אני מקשיב לך תוך כדי... למה את עושה מזה עניין?"

לאילנה נדרש זמן רב לחזור לשיח קשוב ופתוח, כדי להתמודד ביחד ולהגיע לתחושת מסוגלות הדדית. בפגישות שמנו דגש על מימדי

החברות, האינטימיות ועבודת צוות. הקשיים שנוצרו בעיקר, הם באינטימיות ששיא מתקשה בקשב, תשומת לב ונוכחות. בעבודת צוות, הוא מתקשה בביצוע מטלות ובחלוקת תפקידים. הם הבינו שאם יתמקדו בכישלונות, זה יהיה מעגל שמעמיק את הקשיים. לכן השלב הראשון שהם זקוקים לו הוא **פתיחות והבנה שההתנהגויות הללו, אינן במודעות שלו וההתמקדות תהיה בדרכי התמודדות, מתוך כבוד ואהבה.**

עלה הצורך בפגישות אישיות עם גיא, כדי **לפתח מודעות לפער שנוצר, בין הערכים והאמונות שלו, לבין התנהגויות.**

העלינו דרכי התמודדות רבות ושונות, כמו: **✓** חוויות זוגיות מגוונות שיוסיפו לבני הזוג חוויות נעימות. כך יהיה יותר קל להתמודד עם הקשיים.

✓ בחירת משימות קצרות וברורות. כך יהיה לו קל יותר לזכור ולבצע.

✓ בקשות ברורות וחזרה עליהן, מתוך ידיעה שהוא לא שם לב ו/או שוכח במהרה, עקב הסחות

הדעת שיש לו.

✓ לעודד על כל הצלחה של עמידה במשימה. העידוד מתמקד בהצלחות ומאפשר הצלחות נוספות.

✓ כשנוצרת בעיה יש לומר במפורש, מה אני מרגישה ברגע הזה. ביטוי הרגשות, יפנה את תשומת לבו לאשתו והתרגול יאפשר לו להתרגל לראות את נקודת מבטה ולהתנהל מתוך תשומת לב אליה.

✓ תרגול חוזר של תרחישי קונפליקטים, כיצד לפתור אותם.

✓ במצבים שליליים, לחשב מסלול מחדש ולהתמקד בפיתרון ולא במה שקרה.

תהליך ההתקדמות היה אמנם אטי וארוך, ויחד עם זאת, ההצלחות הקטנות שחוו בדרך יצרו ביניהם רגשות אהבה עמוקים יותר. מתוך התרגול גיא למד להיות קשוב יותר לאילנה והיא העשירה את עולמה מתוך עולמו, על ידי כך שלמדה לראות את נקודות המבט השונות והמגוונות שלו על המציאות, דבר שהקסים אותה בתחילת חייהם המשותפים.

בכל אדם, ישנה היכולת לבחור את חייו, להשפיע על המציאות שבה הוא חי, למצות את הפוטנציאל ולהצליח ולחיות חיים מאוזנים. למרות הקשיים, גם לאנשים בעלי הפרעות קשב וריכוז, יש יכולת לבחור את התייחסותם לבעיותיהם ולבחור את דרכי הפעולה.

יועצת אישית זוגית ומדרכת כלות

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם -
 esteravr@gmail.com
 מאמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא באתר מכון מאיר >

מהלכת / צופיה בן פזי

מישימון, ממדבר מגוף שנשבר מפיסות שימון ובהלת

מתנה לאומה שזוקפת קומה ופונה מרבעה אל הדלת.

מתנה לאומה שחולמת חלום שבוכה וצוחקת גם יחד.

שהולכת, הולכת יום אחר יום ופוקדת: נצחי את הפחד.

הן תפתח הן תעיר הן תפצח לה בשיר והלל ימלא פיותינו. עוד תגדל תעתיר תבקש א-לוקים לו מים חיים בינותינו.

זרמה תכסה כמים לים, תטשטש עקבות חול ומלט מתנה לאומה שפוסעת לאט, עד תמצא תקוותה הגואלת.

אז מה התוכניות שלך להערב? אשתי ואני הולכים לקנות משקפים. ומה אחר כך? אחר כך נראה. (מתוך פורום הבדיחות באתר)

פרשה מאירה

מחלה רוחנית?

פרשיות השבוע 'תזריע' ו'מצרע' עוסקות בעקר בנגעי הצרעת. הצרעת היתה מחלה מאוד משנה, פי מצד אחד היא פגעה בגוף האדם - כמו כל מחלה - אך מצד שני, במקום שהאדם המצרע ילך לרופא, הוא היה צריך ללכת לכהן שיחליט אם הוא טמא או טהור. מה הקשר בין מחלה גופנית לבין הלכות טמאה וטהרה?

חכמינו מלמדים אותנו שהצרעת באמת לא היתה סתם מחלה. זו היתה מחלה רוחנית, שנבעה ישירות ממעשים רעים של האדם. לכן המחלה הזו היתה קיימת רק בתקופות בהן עם ישראל התנהל ברמה רוחנית גבוהה, ומי שהיה חוטא לפעמים היה נענש בצרעת.

גם בימינו שהצרעת אמנם אינה קיימת, עדין ניתן ללמוד מהצרעת שהמעשים שלנו משפיעים גם על העולם הרוחני וגם על העולם הגשמי. כדי שנצחיה בעולם טוב וישר יותר, עלינו לנהוג בדרך טובה כלפי אלוקים וכלפי האנשים שסביבנו!

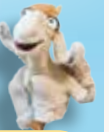

שאלות בכרשה

1. באיזה יום עורכים ברית מילה לתינוק?
2. אם המצורע הפך כולו לבן בגלל הצרעת - מה דינו?
3. מה ההבדל בין "קרחת" לבין "אבחת" לפי רש"י?
4. מה מביא המצורע ביום טהרתו?
5. הזכירו 2 סוגי צרעת נוספים מלבד צרעת הגוף?
6. מהי משמעות הביטוי שהנאצ 'פרח'?
7. מה פירוש המילה 'פשה'?

חידת חדגא:

מה ההבדל בין צבע ה'ירקרק' בלשוננו, ל'ירקרק' שבתורה?

חידת פולקע:

מצאו 2 מקומות בתורה בהם הזכירו אנשים שהצטרעו!

הכזורת הכרשה

שימו לב! מילה אחת מאוצר המילים חסרה בתפוזרת. גלו את המילה!

ע	נ	ד	כ	ע	ב	ג	ר	ד	ר	ק	ש	ל	ד	
ת	מ	א	ח	ה	ז	ת	ט	ש	ט	י	פ	ע	צ	
ה	ז	ק	א	י	נ	י	י	ב	א	ה	ו	ה	פ	
ו	י	מ	ר	ט	נ	ג	ע	מ	ג	צ	ר	ע	ת	
ל	ו	י	פ	י	ב	י	י	ע	מ	ז	ס	י	ה	כ
ט	ח	ד	ש	א	ר	נ	מ	י	ק	ש	מ	ג	מ	
ר	מ	ג	ל	ז	צ	ק	א	ש	מ	ח	ב	ב	נ	
מ	כ	ב	ת	ת	ט	צ	ד	ק	ה	ק	ס	ג	ז	
ק	צ	ב	ר	י	ת	מ	י	ל	ה	מ	ט	ד	י	
ז	ח	ו	ת	ו	נ	ב	ר	ק	ת	כ	ו	ז	ק	
ג	ו	ז	ר	כ	כ	ז	ל	ק	ב	ח	פ	י	ע	
ד	א	ד	ע	ע	ס	ע	ק	ו	נ	צ	ה	י	ב	

תזריע
ביום השמיני
ברית מילה
מצורע
צרעת
נגעים
טומאה
טהרה
כהן
צפורים
קרבת
בגדים
בתים
זב

תמונות בכרשה

מצאו למה רומזות התמונות!

מגילת דוד 93

הרב שלמה אבינר

האתה תבנה לי בית?

- ומה תפקידי?
- ד' לקח אותך רועה צאן צעיר, והמליך אותך על ישראל.
- אתה הצלחת בתפקידי וחסלת את כל אויבינו, בעזרת ד'.
- בזכותך עם ישראל יושב לבטח בארצנו, בפעם הראשונה מאז בניסנתנו לארץ. מעכשו יהיה לנו שקט בארצנו.
- ומה יהיה עם בית המקדש?
- בנגד יבנה אותו.

- אדוני המלך!
- שלום עליך, מורי וכבי נתן הנביא!
- אתמול אמרתי לך שאתה יכול לבנות את בית המקדש.
- אך בלי'ה ד' נגלה אלי ואמר לי שלא אתה תבנה.
- האמנם? מדוע לא?
- אתה רואה שסמך שעמנו הגיע לארץ, מעולם ד' לא בא אלינו בטענה על כך שלא בנינו לו בית.
- נכון.
- אין זה במקרה. איש איש ותפקידו.

שמואל ב ז ד-יא.

כל מה שמקיף את המציאות בכל הדרגותיה, בהשפעה רוחנית מוסרית וקדושה, צריך לטהרה יותר גדולה. המקדש וקדשיו כוללים את רוממות אצילות ההשכלה, ואת תחתית טהרת הדם הבשר, הדמיון והרגש, ובשביל אלה השלבים התחתיים, המקושרים לכללות הכל באגוד חי, נדרשת היא הטהרה המדויקת. אורות התחיה לה

הרב שלמה אבינר

מלחמת עולם

דעה מושחתת. אנו אוהבים ואנו עצובים, השכינה עצובה, ד' עצוב. אנו עצובים על אותם יהודים, שמחפשים אושר ומוצאים חלאה, ולכן שוקעים בהנאות שקריות ומתועבות. השטן הולך ומרעיל את הנפשות ואת המוחות, ומתעה אנשים מהדרך הנכונה מלאת האור, לדרך התחתית של ספירת כסף וספירת הנאות. זו טרגדיה נוראה. ואנחנו תלמידי אברהם אבינו ומשה רבינו, נמשיך להילחם למען ד', עד אשר יתקיים ומלאה הארץ דעה את ד', וביום ההוא יהיה ד' אחד ושמו אחד.

אנו נמצאים עתה במלחמת עולם הגדולה ביותר שהיתה אי פעם. לא נגד איראן, לא נגד הערבים, לא מלחמות קטנות יחסית, שנתגבר עליהן, בחסדי ד' עלינו. אלא מלחמה עולמית רוחנית נגד תרבות המערב, שהיא מסוכנת לאין ערוך, לנו ולכל המין האנושי.

מלחמה זו מחמירה מיום ליום. זו מלחמה נגד הטוב, נגד היושר, נגד הצניעות, נגד המשפחה, נגד האמת. בעצם זו מלחמה נגד ד', כמבואר בתהילים פרק ב. אותו רוע תוקף את הטוב בכל הדרכים האפשריות, בעוצמה גדולה, בהתמדה גדולה ובעורמה גדולה. אכן עורמה גדולה, כי אותו רוע מתחפש לטוב. אותו רוע מדבר בשם חופש האדם, שוויון האדם, אושר האדם ושאר מליצות שקריות, בעוד שבאמת הוא מביא שעבוד, השפלה ואומללות. אולם הוא מתעטר במילים יפות, כמו נמרוד בזמנו, או כמו מלאכו של עשיו, שיש מחלוקת אם היה נראה כתלמיד חכם או כמו ליסטים, ותלמידי הגר"א פירשו: תלמיד חכם כלפי חוץ ולסטים מבפנים.

אכן גם בימינו לומדי תורה רבים נופלים בפח הזה, מתבלבלים, קוראים לרע טוב ולטוב רע. לא מרצון רע, חלילה, אלא מחוסר ראייה חודרת. ולמה דווקא השקר הזה תוקף בכל עוצמתו? כי הוא רואה שהאמת הולכת ומתפשטת בעולם לאטה, שהעולם מזדכך לאטו, שהתורה כובשת עולמות לאטה, שעם ישראל קם לתחיה לאטו. ולכן הרוע מתפחד, מתעלף, מתחלף ולוחם בשארית כוחותיו.

ברור שאנו ננצח במלחמה זו, כמו שניצחנו במלחמות דומות לאורך כל הדורות. אך אין זה מתיר לנו להיות שאננים, אלא עלינו להשיב מלחמה במסירות רבה, כי ד' פועל על ידינו ומתוכנו.

הרוע העולמי נאחז באותה טענה שקרית החוזרת על עצמה שאמונה בד' ועבודת ד', לא אושר יש בה, אלא חידלון חיים. זה השקר הכי גס שאפשר לומר. אדרבה, רדיפת התענוג הבלתי מרוסנת, היא המביאה כיעור ופיגור. לא לשווא אמרו רבותינו: הוא היצר הרע, הוא השטן, הוא מלאך המוות. היצר הרע משטין על כל טובה ומביא מוות. בדורות קדמונים, אותה תרבות אלילית מרושעת, המכונה היום תרבות המערב, היתה לוחמת בכוח, עתה היא לוחמת במוח, כדברי ישעיהו הנביא (נד, יז) המובאים באגרת תימן לרמב"ם: "כל כלי יוצר עליך, לא יצלה, וכל לשון תקום איתך למשפט, תרשיעי". ב"ה, לא ינצחו, לא בכלי נשק, ולא בכלי לשון. ודאי סופנו לנצח, אבל זה מצריך מאמץ גדול של אמונה ושל גבורה, שהרי אותן השקפות עולם הן פנאטיות ואלים. ודאי הן דוגלות בחופש ובהכלה, אבל באמת הן רוממות אל בגרונוס וחרב פיפיות בידם. הן לא סובלות כל מחשבה שונה משלהן ולוחמות נגדה בכל האמצעים האכזריים ביותר של אלימות מוסווית.

אמר שר הפרופגנדה הארור של גרמניה הנאצית: אם חוזרים על שקר שוב ושוב, הוא יהפוך לאמת. כך מצליחים לבלבל אנשים ישרי לב, אפילו בדברים פשוטים, כגון אין הורים וילדים, אין איש ואשה, הכל דיסה אחת. וכל הסירחון הזה מוגש בעטיפה יפה.

כידוע, כל זה אינו במקרה, כמו ששום דבר אינו במקרה, אלא על פי סדר ההנהגה האלוקית. מטרת נסיונות אלה היא להעמיק ולברר יותר את יסודות האמונה, ולטהרן מכל סיג דק. כאשר יענו אותה, כן תרבה וכן תפרוץ.

וכמובן, איננו שונאים יהודים אלה, אלא את דבריהם. יש להבדיל בין חילוקי דעות לבין חילוקי לבבות, בין הנושא והמושא. ודאי אנו אוהבים את כל עם ישראל, אך יחד עם זה, לוחמים עד חורמה נגד כל

מחזמת לשנה של חיפוש וגעגוע
מפגש חי ומתחדש עם עצמך
שנה של לימוד תורה
בירושלים

בואי להיות חלק ממכון אורה!

בית מדרש מגדל ומצמיה - לימוד של תורה - ליווי אישי וסדנאות
מחכות לכם!! ההרשמה בקצומה

לפרטים והרשמה שלחי הודעת ☺ למספר: 0546814216

ההרשמה לשנת תשפ"ב בעיצומה - תוכנית אלול. תוכנית מלאה.
יום לימוד לנשים. תוכניות חוץ לדוברות ספרדי, צרפתית ורוסית.

שליחת הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת ובריכוזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

לפרטים: 052-8908518
b0528908518@gmail.com